

การจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำปริมณฑล
Strategic Management in the Digital Age towards Excellence in Academic
Administration of Schools under the Prachuap Khiri Khan Primary Educational
Service Area District Office

กริชนาฏ สมพงษ์¹ และ สมใจ สืบเสาะ²

Kritchanat Sompong¹ and Somjai Suebsor²

^{1,2}มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

^{1,2}Rajamangala University of Technology Rattanakosin, Thailand

E-mail: ¹kritchanatparn@gmail.com, ²somjai.sub@mutr.ac.th

Received January 21, 2022; Revised February 14, 2022; Accepted February 28, 2022

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการ 2) เพื่อศึกษาขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการกับขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ และ 4) เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำปริมณฑล

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยผสมวิธี กลุ่มตัวอย่าง ปีการศึกษา 2564 จำนวน 284 คน เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสอบถาม และแบบประเมินความเหมาะสมของแนวทางวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการ ภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2. ขอบข่ายการบริหารวิชาการ ภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการและขอบข่ายการบริหารวิชาการ มีความสัมพันธ์กันทิศทางเดียวกันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. แนวทางการจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการ ภาพรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก มีดังนี้ ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กรและวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ ด้านการกำหนดกลยุทธ์และจัดทำกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลขององค์กรสู่ความเป็นเลิศ ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และด้านการประเมินและการควบคุมกลยุทธ์ องค์ความรู้จากงานวิจัยนี้ เป็นประโยชน์เพื่อพัฒนาการบริหารวิชาการให้มีความเป็นเลิศ

คำสำคัญ: การจัดการกลยุทธ์ยุคดิจิทัล; การบริหารงานวิชาการ; ความเป็นเลิศ

Abstract

The objectives of this article were 1) to study strategic management in the digital age toward excellence in academic administration 2) to study the scope of academic administration 3) to study the relationship between strategic management in the digital age towards excellence in academic administration and academic administration framework, and 4) to study the strategic management approach in the digital age towards excellence in the academic administration of schools under the Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area District Office.

This research was mixed-method research. The sample group was 284 teachers in the academic year 2021. The tools were structured interviews, questionnaires, and appropriate assessments. Data were analyzed using mean, standard deviation, and hypothesis testing with Pearson's correlation coefficient.

The results showed that

1. Strategic management in the digital age towards excellence in academic management (overall and individual aspects) was at a high level.

2. The scope of academic administration (overall and individual aspects) was at a high level.

3. The relationship between strategic management in the digital era towards excellence in academic administration and the scope of academic administration had a statistically high correlation at the .01 level in the same direction.

4. The approach of strategic management in the digital era towards excellence in academic management as a whole was at a very appropriate level: corporate environment analysis and strategic analysis, formulation and creation of academic management strategies in the digital age of organizations toward excellence, strategy implementation, and strategic evaluation and control. This research knowledge was useful for the development of academic administration toward excellence.

Keywords: Strategic Management in the Digital Age; Academic Administration; The Excellence

บทนำ

ผลการพัฒนาการศึกษาในช่วงปี 2552–2559 พบว่า ไทยประสบความสำเร็จใน หลายด้าน และมีอีกหลายด้านยังเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วนในระยะต่อไป ในด้านประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ และการใช้จ่ายงบประมาณทางการศึกษา ซึ่งเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่เป็นปัญหาแรกๆ ที่ควรได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะการบริหารสถานศึกษา ดังนั้นระบบบริหาร และการจัดการในสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นที่ควรมีการพัฒนา รวมถึงการจัดการกลยุทธ์ในสถานศึกษาตามยุทธศาสตร์ชาติ และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย เป้าหมาย ตัวชี้วัด ยุทธศาสตร์ของแผนการศึกษาแห่งชาติและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์แผนการศึกษาแห่งชาติ และการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขันธ์ มีพันธกิจในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการและการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามุ่งสู่ Thailand 4.0 ดังนั้น บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหาร จึงมีความสำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้เป็นไปตาม วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย เป้าหมาย ตัวชี้วัด และยุทธศาสตร์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ จึงต้องมีการกำหนดนโยบาย การจัดการกลยุทธ์ของสถานศึกษาให้มีความเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนได้รับ ความรู้ทางทฤษฎีและวิชาการ มีทักษะ ความสามารถให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล จากนโยบายที่ 2 นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปีงบประมาณ พ.ศ.2562 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ให้มีความสำคัญกับศักยภาพ และคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์เป็นสำคัญ การพัฒนาการบริหารวิชาการในสถานศึกษา ในยุคปัจจุบันหรือที่เรียกว่ายุคดิจิทัล มีความจำเป็นอย่างมากเพื่อให้คุณภาพเด็กไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

สถานศึกษาจึงควรมีการจัดการเชิงกลยุทธ์ในยุคดิจิทัลในการบริหารด้านวิชาการ ให้เป็นไปในแนวทางที่ช่วยให้เกิดการส่งเสริมศักยภาพของ ครู นักเรียน ตอบสนองความต้องการในยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์อย่างรวดเร็วการมีการจัดการกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับบริบทสถานศึกษา ชุมชนนักเรียน จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8–12 (พ.ศ. 2540–2564) ซึ่งมุ่งเน้นให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ สร้างคนที่มีคุณภาพ มุ่งสู่ความเป็นมาตรฐานสากลและนำพาองค์กรไปสู่ความเป็นเลิศ

ดังนั้นวิจัยนี้เสนอ การจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขันธ์ เพื่อเป็นแนวทาง ในการวางแผน ปรับปรุงการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดสู่ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพยอดเยี่ยมมีความเป็นเลิศในงานบริหารวิชาการ ยกกระดับให้เด็กไทยได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพส่งผลต่อการพัฒนาประเทศชาติในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบริบทพื้นที่
2. เพื่อศึกษาขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบริบทพื้นที่
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการของสถานศึกษากับขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบริบทพื้นที่
4. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบริบทพื้นที่

สมมติฐานการวิจัย

1. การจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการของสถานศึกษากับผลการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบริบทพื้นที่มีความสัมพันธ์กัน
2. แนวทางการจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบริบทพื้นที่อยู่ในระดับเหมาะสมมาก

การทบทวนวรรณกรรม

เพิร์ซและโรบินสัน (Pearce and Robinson, 2000) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารเชิงกลยุทธ์ไว้ว่า การใช้การบริหารเชิงกลยุทธ์ไปดำเนินการ จะช่วยให้ผู้จัดการทุกระดับของบริษัทได้เข้ามาทำงานร่วมกัน ทั้งด้านการวางแผนและการนำแผนงานไปปฏิบัติ การให้ผู้จัดการทุกระดับเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน ย่อมก่อให้เกิดผลประโยชน์ในเชิงพฤติกรรม (Behavioral Consequences) ในแง่ของการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่มีคุณค่าเป็นอย่างยิ่ง กล่าวคือทำให้ผู้บริหารทุกระดับเกิดความรัก ความสามัคคี ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน พร้อมทั้งจะอุทิศตนอุทิศเวลามุ่งมั่นทำงานร่วมกัน เพื่อให้งานเดินหน้าไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งสิ่งดังกล่าวเหล่านี้ไม่สามารถวัดเป็นตัวเงินได้ แต่มีความหมายอย่างยิ่งในเชิงการจัดการ

วรารคณา ผลประเสริฐ (2556) กล่าวว่า กระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ประกอบด้วย 1. การวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ 2. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 3. การกำหนดกลยุทธ์ 4. การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ 5. การควบคุมกลยุทธ์เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการบริหารเชิงกลยุทธ์

สุเมธ งามกนก (2564) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจึงมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้เหมาะกับยุคสมัย โดยอาศัยการนำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ต้องมีภาวะผู้นำเชิง

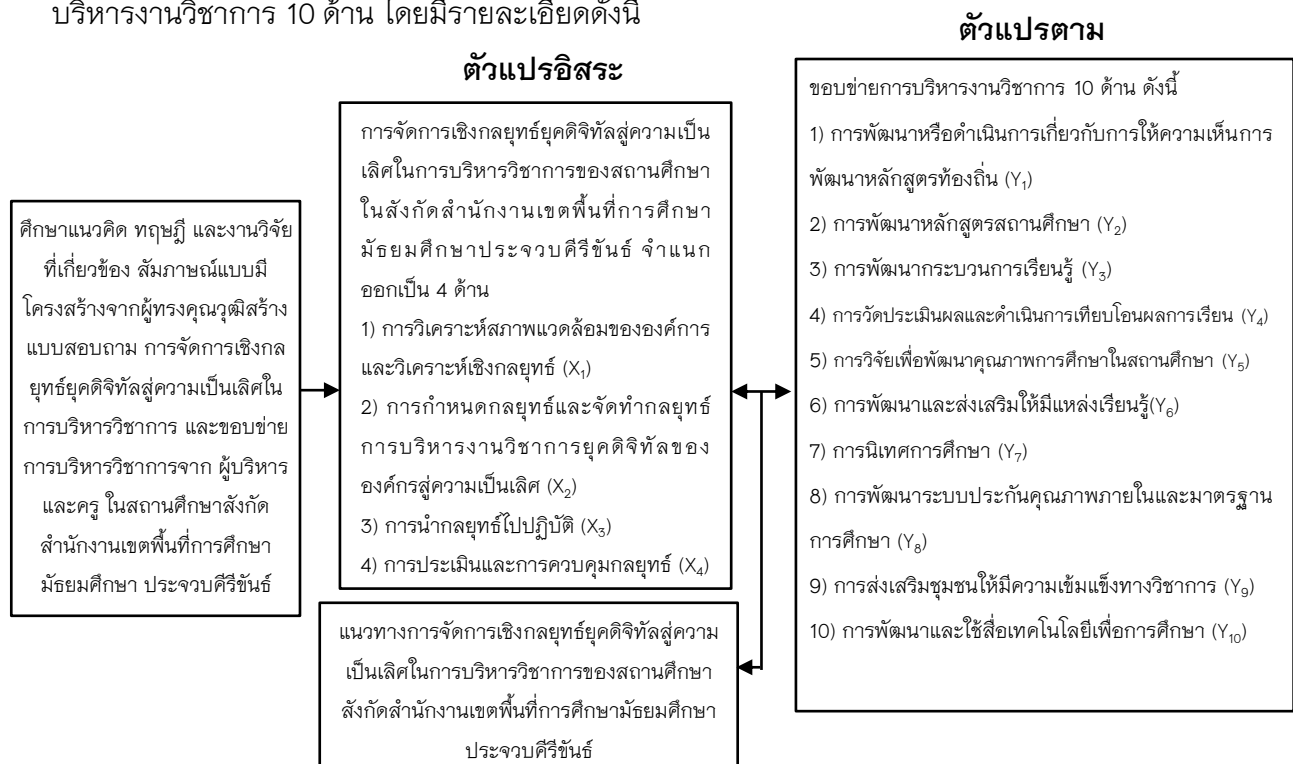
เทคโนโลยีและภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเพื่อรองรับการบริหารสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันและในอนาคต

รุ่งรัชดาพร เวหาชาติ (2553) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาและเป็นผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญ ส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยมีการจัดกิจกรรมที่เป็นการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัล เป็นการกำหนดแนวทางการดำเนินงานด้วยกระบวนการวางแผนกลยุทธ์และการจัดการกลยุทธ์ เพื่อให้งานบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นเครื่องมือของผู้บริหารในการที่จะต้อง วิเคราะห์และประเมินสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์การ เพื่อดำเนินงานตามแนวทางที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพในการบริหารวิชาการ มีองค์ประกอบดังนี้ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์การและวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ 2) การกำหนดกลยุทธ์และจัดทำกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลขององค์กรสู่ความเป็นเลิศ 3) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ 4) การประเมินและการควบคุมกลยุทธ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยผสานวิธี ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด ทฤษฎี ของ วรางคณา ผลประเสริฐ (2556) ประกอบด้วย กระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ 4 ด้าน และขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 10 ด้าน โดยมีรายละเอียดดังนี้



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 1,088 คน (ข้อมูลจาก สพม.ปข. ณ วันที่ 25 มิถุนายน 2564)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา จำนวน 284 คน ใช้วิธีการคัดเลือกแบบวิธีสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัยทั้งหมด 3 ประเภท คือ

1) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับการสัมภาษณ์ ตอนที่ 2 ข้อคำถามในการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย 4 ส่วน

2) แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจ (Check List) จำนวน 4 ข้อ ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ จำนวน 24 ข้อ ในด้านการจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการของสถานศึกษา ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ ในด้านขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

3) แบบประเมินความเหมาะสมของแนวทางการจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 4 ชั้น จำนวน 17 ข้อ

การพัฒนาและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. วิเคราะห์ข้อมูลในการสร้างเครื่องมือเกี่ยวกับการจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการของสถานศึกษา

3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า มาสร้างเครื่องมือ ตามนิยามของ การจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการของสถานศึกษา และวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของคำถาม ข้อเสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไขในข้อบกพร่อง

5. นำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา ไปใช้ในการสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ ครู อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารวิชาการ จำนวน 15 ท่าน

6. รวบรวมแบบสัมภาษณ์ จากนั้นนำมาสรุปประเด็นสัมภาษณ์พร้อมทั้งสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสรุปประเด็นเป็นเพื่อรอบในการสร้างข้อคำถามในแบบสอบถามการจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการของสถานศึกษา

7. สร้างแบบสอบถามการจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการของสถานศึกษา เพื่อศึกษาการจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการของสถานศึกษา ให้ครอบคลุม ภายใต้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา

8. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรง แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (IOC) ข้อคำถามได้ค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.5 ทุกข้อคำถาม สามารถนำไปใช้ได้

9. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงจากคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้ (tryout) กับ ผู้บริหาร และครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำปริมณฑล จำนวน 30 คน ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 4 คน และ ครูจำนวน 26 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability) วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) พบว่าได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

10. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม มาสังเคราะห์ พัฒนาจนได้เป็น แนวทางทางการจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการของสถานศึกษา

11. สร้างแบบประเมินความเหมาะสมของแนวทางจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการของสถานศึกษา ให้ครอบคลุม ภายใต้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา

12. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรง แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (IOC) ข้อคำถามได้ค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.5 ทุกข้อคำถาม สามารถนำไปใช้ได้

13. นำแบบประเมินความเหมาะสมของแนวทางจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการของสถานศึกษา ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ จัดพิมพ์ เพื่อนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 ท่าน ที่มีคุณสมบัติเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศ ศึกษาในเทศก์ครู อาจารย์ ที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารวิชาการ ประเมินแนวทางการจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการของสถานศึกษา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้ศึกษาวิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือการตอบแบบสอบถามจาก วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ และส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์จากสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปริมณฑล การตอบแบบสอบถาม

2. นำหนังสือขอความร่วมมือพร้อมแบบสอบถามที่สมบูรณ์ส่งผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 284 ฉบับ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

3. เก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน โดยผู้ศึกษาค้นคว้าได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างส่งคืนแบบสอบถาม

ตามที่กำหนดในผู้รับ – ส่ง หนังสือราชการของสถานศึกษา จำนวน 18 แห่ง จากกลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหาร จำนวน 14 คน ครู 270 จำนวน คน รวมเป็น 284 คน ได้รับคืนคิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลเหล่านั้นอย่างละเอียด จับใจความหลัก พิจารณาเชื่อมโยงความเหมือนและแตกต่าง มาเป็นกรอบในการสร้างข้อคำถามในแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามที่ได้รับตอบคืน ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ในการตอบ
3. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมดมาจัดระเบียบข้อมูล และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ
4. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ การจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการ ของสถานศึกษา กับขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ
5. วิเคราะห์หาแนวทางการจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงฉลือ

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นการจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงฉลือ

ตารางที่ 1 ตารางวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นการจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงฉลือ

การจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศ ในการบริหารวิชาการ	ระดับความคิดเห็น		ระดับการ ดำเนินการ
	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร และวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์	4.33	.72	มาก
ด้านการกำหนดกลยุทธ์ และจัดทำกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของ องค์กรสู่ความเป็นเลิศ	4.43	.67	มาก
ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ	4.43	.68	มาก
ด้านการประเมินและการควบคุมกลยุทธ์	4.41	.66	มาก
โดยภาพรวม	4.40	.68	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นการศึกษารับรองการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบุรีรัมย์

ตารางที่ 2 ตารางวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นการรับรองการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในภาพรวม

ขอข่ายการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		ระดับการ ดำเนินการ
	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนา หลักสูตรท้องถิ่น	4.35	.63	มาก
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.49	.63	มาก
ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.43	.66	มาก
ด้านการวัด ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.46	.60	มาก
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	4.32	.63	มาก
ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	4.32	.66	มาก
ด้านการนิเทศการศึกษา	4.45	.61	มาก
ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.48	.60	มาก
ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	4.32	.66	มาก
ด้านการพัฒนาและใช้สื่อนเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.47	.60	มาก
รวม (Y)	4.41	.63	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ขอข่ายการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X}$ = 4.41, S.D. = .63) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ การจัดการเชิงกลยุทธ์ดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหาร
วิชาการของสถานศึกษากับผลการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบุรีรัมย์

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์การจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบุรีรัมย์ โดยภาพรวมกับขอข่ายการ
บริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ประจำบุรีรัมย์

การจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัล สู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการ	ขอข่ายการบริหารวิชาการ		
	Pearson	Sig.	ระดับความสัมพันธ์
	Correlation (r)	(2-tailed)	
	.790**	0.000	สัมพันธ์สูง

**ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า การจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารในสถานศึกษา (X) กับขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา (Y) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กัน .790** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 ท่าน พบว่า มีความเหมาะสมภาพรวมระดับมาก มีแนวทางการจัดการกลยุทธ์ ดังนี้

1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กรและวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์

ทบทวนแผนกลยุทธ์เดิม วิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมากำหนดกรอบทิศทางเป้าหมายสู่ความเป็นเลิศด้านวิชาการของสถานศึกษา พัฒนาระบบบริหารจัดการข้อมูลและองค์ความรู้ โดยใช้แพลตฟอร์มเทคโนโลยีและการสื่อสารอย่างเหมาะสม และความรับผิดชอบต่อสังคมออนไลน์ วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกเพื่อทราบโอกาสและอุปสรรคของโรงเรียน

2) การกำหนดกลยุทธ์และจัดทำกลยุทธ์การบริหารวิชาการยุคดิจิทัลขององค์กรสู่ความเป็นเลิศ

นำข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกโดยใช้ SWOT Analysis และ TOWS Matrix วิเคราะห์นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ในการบริหารวิชาการ ใช้แพลตฟอร์มเทคโนโลยี บริหารจัดการการสื่อสารข้อมูล กำหนดกลยุทธ์และตัวชี้วัดกลยุทธ์ กำหนดมาตรฐานผลการปฏิบัติงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ จัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนฉบับสมบูรณ์ที่ผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารโรงเรียน ครู และบุคลากร

3) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ

แต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานเพื่อกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ถ่ายทอดแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติโดยสร้างความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานตามแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน ดำเนินกิจกรรมหรือโครงการที่ส่งเสริมให้เกิดสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ตามแผนกลยุทธ์ และ มุ่งให้เกิดการเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดี เกิดการกระตุ้นให้มีการแข่งขัน มุ่งสู่ความเป็นเลิศ

4) การประเมินและการควบคุมกลยุทธ์

แต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ประเมินและรายงานการดำเนินงานตามกลยุทธ์ของโรงเรียนกำหนดระบบกลไกการควบคุมติดตามและประเมินผลเพื่อควบคุมการปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ จัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลแผนกลยุทธ์ หาแนวทางปรับปรุงและการพัฒนาการปฏิบัติงานให้ได้ผลรับตัวชี้วัดตามแผนกลยุทธ์ โดยมีระบบบริหารจัดการข้อมูลที่สามารถดำเนินการได้เป็นแพลตฟอร์มเทคโนโลยีในยุคดิจิทัล รายงานและการวิเคราะห์การทำงาน ผลการดำเนินการได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการ โดยภาพรวมมีระดับการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารเชิงกลยุทธ์มีความสำคัญต่อการบริหารองค์กรในปัจจุบัน ผู้บริหารจะต้องมีวิธีการที่ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้ถึงการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นุชจรินทร์ ปิ่นทอง และมณฑา จำปาเหลือง (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10

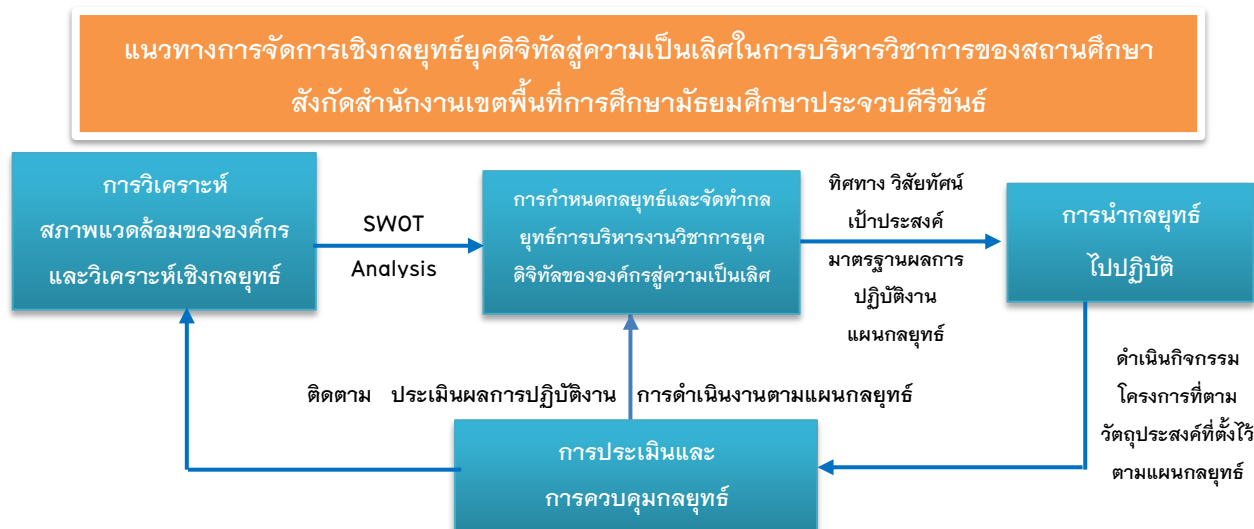
ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ผลการการวิจัย ขอบข่ายการปฏิบัติงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในโดยภาพรวมมีระดับการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีพันธกิจในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการและการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามุ่งสู่ Thailand 4.0 จึงต้องใช้กลยุทธ์ ในการบริหารวิชาการทุกขอบข่ายการปฏิบัติงานวิชาการ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษา สอดคล้องกับ สุกัญญา แซ่มซ้อย (2561) มีการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่ให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้น โดยเฉพาะหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดกิจกรรมทางการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า การจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการกับขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการกำหนดการจัดการเชิงกลยุทธ์ที่ชัดเจนในการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารวิชาการของสถานศึกษา จากนโยบายที่ 2 นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปีงบประมาณ พ.ศ.2562 ให้เป็นสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้ มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ ในยุคดิจิทัล และให้เป็นสถานศึกษาที่ได้มาตรฐาน เกิดจากการจัดการเชิงกลยุทธ์ในการบริหารวิชาการในยุคดิจิทัล ผู้บริหารควรหาวิธีการรองรับการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ที่รวดเร็ว นำพาองค์กรสู่ความเป็นเลิศต่อไป

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 4 พบว่า การจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลที่สามารถนำไปสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการของสถานศึกษา ได้จากการศึกษาสังเคราะห์ จากแนวคิดทฤษฎี วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างผู้และการประเมินความเหมาะสมของแนวทางที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ มีแนวทางการจัดการกลยุทธ์ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กรและวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ 2) การกำหนดกลยุทธ์และจัดทำกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลขององค์กรสู่ความเป็นเลิศ 3) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และ 4) การประเมินและการควบคุมกลยุทธ์

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

องค์ความรู้อันเป็นผลมาจากการวิจัย คือแนวทางการจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการของสถานศึกษา มี 4 ขั้นตอนดังนี้



ภาพที่ 2 แสดงแนวทางการจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบุรีรัมย์

จากภาพที่ 2 สามารถอธิบายแนวทางทางการจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการของสถานศึกษา โดยสังเขปดังนี้

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กรและวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์

1.1 ทบทวนแผนกลยุทธ์เดิม วิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา กำหนดกรอบทิศทางเป้าหมายสู่ความเป็นเลิศด้านวิชาการของสถานศึกษา ทั้ง ผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน ในการพัฒนาที่ชัดเจน

1.2 ผู้บริหารชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายวิสัยทัศน์ พันธกิจ ของการบริหารโรงเรียนการจัดการและการจัดองค์กร

1.3 การพัฒนาระบบบริหารจัดการข้อมูลและองค์ความรู้ การรวบรวม จัดเก็บ วิเคราะห์ ข้อมูลของสถานศึกษา ทั้งข้อมูลภายในและภายนอกโดย มีระบบบริหารจัดการข้อมูลโดยใช้แพลตฟอร์มเทคโนโลยีและการสื่อสารอย่างเหมาะสม มีความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิ มีจริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคมออนไลน์ ประกอบด้วย

(1) ระบบรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ระบบข้อมูลพื้นฐานนักเรียน ครู บุคลากร ผู้บริหาร ในสถานศึกษา ระบบประกันคุณภาพ ระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา

(2) การพัฒนาแพลตฟอร์มเทคโนโลยี สำหรับ นักเรียน ครู บุคลากร และผู้บริหาร เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ กำหนดและจัดทำกลยุทธ์ขององค์กรครอบคลุมขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในทุกด้าน

1.4 วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในเพื่อทราบจุดแข็งและจุดอ่อนของโรงเรียน และวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกเพื่อทราบโอกาสและอุปสรรคของโรงเรียน

2. การกำหนดกลยุทธ์และจัดทำกลยุทธ์การบริหารวิชาการยุคดิจิทัลขององค์กรสู่ความเป็นเลิศ

2.1 นำข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกโดยใช้ SWOT Analysis และ TOWS Matrix วิเคราะห์นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ในการบริหารวิชาการ มากำหนดเป็นกลยุทธ์การบริหารวิชาการในยุคดิจิทัลเพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ โดยกำหนดให้มีทิศทางที่สอดคล้องกับบริบทของนักเรียน และชุมชน ใช้แพลตฟอร์มเทคโนโลยี บริหารจัดการการสื่อสารข้อมูลร่วมกับการตัดสินใจจากนักเรียน ครู บุคลากรและผู้บริหาร สื่อสารการส่งผ่านข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ที่สามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วทุกที่และทุกเวลา มีการพัฒนากระบวนการทำงาน การสื่อสาร การปฏิบัติงาน ระบบงานในองค์กรให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ทันท่วงทีต่อการเปลี่ยนแปลง

2.2 กำหนดกลยุทธ์และตัวชี้วัดกลยุทธ์ จัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย มีการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ระยะเวลา งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน กำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน และกำหนดโครงสร้างในการบริหารงานวิชาการ โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน เพื่อให้ความเห็นชอบ

2.3 กำหนดมาตรฐานผลการปฏิบัติงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ได้แก่ การสร้างความพึงพอใจให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้วยการบริหารที่มีผลสัมฤทธิ์ ความเป็นเลิศทางการสอน ความเป็นเลิศทางการวิจัย ความเป็นเลิศในการบริหาร ความเป็นเลิศในสมรรถนะของผู้เรียน มุ่งเน้นการสร้างความเป็นเลิศเพื่อการเข้าถึงคุณภาพในการบริหารวิชาการของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ที่กำหนด

2.4 จัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนฉบับร่าง และยุทธวิธีการปฏิบัติสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการ เพื่อบรรลุเป้าหมายให้สนองความต้องการของนักเรียน และผู้ปกครอง

2.5 นำแผนกลยุทธ์ฉบับร่างเสนอต่อคณะกรรมการบริหารโรงเรียน ครู และบุคลากร ร่วมพิจารณาเห็นชอบ

2.6 จัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนฉบับสมบูรณ์ที่ผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารโรงเรียน ครู และบุคลากร

3. การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ

3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานเพื่อกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน

3.2 ถ่ายทอดแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติโดยสร้างความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานตามแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน

3.3 ดำเนินกิจกรรมหรือโครงการที่ส่งเสริมให้เกิดสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ตามแผนกลยุทธ์ และ มุ่งให้เกิดการเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดี เกิดการกระตุ้นให้มีการแข่งขัน มุ่งสู่ความเป็นเลิศ

4. การประเมินและการควบคุมกลยุทธ์

4.1 แต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ประเมินและรายงานการดำเนินงานตามกลยุทธ์ของโรงเรียน

4.2 ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน การดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ และความสำเร็จของโรงเรียน ติดตามเป้าหมายการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ติดตามแผนกิจกรรมประจำเดือน ประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการหรือกิจกรรม ประเมินประโยชน์ของแผนปฏิบัติการ

4.3 กำหนดระบบกลไกการควบคุมติดตามและประเมินผลเพื่อควบคุมการปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ และก่อให้เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานที่ได้จริงกับเป้าหมายที่กำหนดในรูปผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome)

4.4 จัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลแผนกลยุทธ์เพื่อเสนอต่อผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องรับทราบและร่วมกันหาแนวทางปรับปรุงและการพัฒนาการปฏิบัติงานให้ได้ผลรับตัวชี้วัดตามแผนกลยุทธ์ต่อไป โดยมีระบบบริหารจัดการข้อมูลที่สามารถดำเนินการได้เป็นแพลตฟอร์มเทคโนโลยีในยุคดิจิทัล รายงานและการวิเคราะห์การทำงาน ผลการดำเนินการได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

สรุป

การจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการกับขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบุรีรัมย์ มีความสัมพันธ์กัน ในระดับสูง แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการกำหนดการจัดการเชิงกลยุทธ์ในการบริหารวิชาการในสถานศึกษา ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาบุคลากร และทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อผู้เรียน ตามมาตรฐานและมีคุณภาพ ดังนั้นระบบบริหาร และการจัดการในสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นที่ควรมีการพัฒนาต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก จากผลการวิจัยผู้บริหารสถานศึกษาควรนำทางการจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการของสถานศึกษา ไปวางแผนปฏิบัติการกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษา สำหรับการให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ใช้ในการดำเนินการพัฒนาการบริหารวิชาการของสถานศึกษา

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ขอบข่ายการปฏิบัติงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นสถานศึกษาควรดำเนินการ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาร่วมกัน กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัล ให้สอดคล้องกับการจัดการกลยุทธ์ในการบริหารวิชาการของสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษา

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า การจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการกับขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ มีความสัมพันธ์ในระดับสูง ทุกด้าน ดังนั้นสถานศึกษาควรดำเนินการ ดังนี้ ประยุกต์ใช้ในการบริหารวิชาการในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาได้ตรงจุดและเป็นสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 4 พบว่าแนวทางการจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการกับขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ มีความเหมาะสม ในระดับมากทุกด้าน ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงกาฬ ควรดำเนินการ เสนอแนวทางการจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลในการบริหารวิชาการของสถานศึกษาในสังกัด เพื่อพัฒนาสถานศึกษาในสังกัดให้เกิดความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการในยุคดิจิทัล

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบ ที่สำคัญ คือ แนวทางการจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศในการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงกาฬ โดยควรให้ความสำคัญกับ การจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลในการบริหารงานวิชาการ และขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ การจัดการเชิงกลยุทธ์ยุคดิจิทัลในการบริหารงานอื่น ๆ เช่น การบริหารงานบุคคล การบริหารงานบริหารทั่วไป และการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงกาฬ เพื่อให้สถานศึกษามีการบริหารงานทุกฝ่ายทันต่อการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ในยุคดิจิทัล

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐพันธุ์ เขจรนันท์. (2552). *การจัดการเชิงกลยุทธ์ Strategic Management*. (ฉบับปรับปรุงใหม่) กรุงเทพฯ: ซีเอ็ด ยูเคชั่น.
- นุชจรินทร์ ปิ่นทอง และ มณฑา จำปาเหลือง (2559). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2553). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). สงขลา: นำศิลป์ โฆษณา.
- เรวัตร์ ชาตรีวิศิษฐ์ และคณะ. (2553). *การจัดการเชิงกลยุทธ์: strategic management*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ถึงทรัพย์ การพิมพ์.
- วรางคณา ผลประเสริฐและคณะ. (2554). *การจัดการเชิงกลยุทธ์ในการบริหารโรงพยาบาล*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2561). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุพานี สฤษฏ์วานิช. (2553). *การบริหารเชิงกลยุทธ์ แนวคิด และทฤษฎี*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ด ชูเคชั่น.

สุเมธ งามกนก. (2557). *นโยบายและการวางแผน*. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.

สุเมธ งามกนก. (2564). การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัล. *วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย*, 3(1), 59–67.

Pearce, J.A & Robinson, R.B. (2000). *Strategic management*. NJ: McGraw–Hill.